

Mugarik gabeko itxaropena

Erronka globalen, planetari eragiten dioten gertaera tragikoen eta iristen zaizkigun berrien aurrean, badirudi dena konspiratzen ari dela arnasa kentzeko, zerumuga ilunduz. Itxaropena ondasun hauskor gisa agertzen da, ia irudipen hutsa. Beraz, normala dirudi galdera hau egitea: espero al dezakegu oraindik etorkizun hobea bat gizateriarentzat, ala etsipenera kondenatuta gaude?

Horretan lagungarri gerta dakiguke Ernst Bloch (1885-1977) filosofo alemaniarrek pentsatzen duena: “itxaropena ez da ilusio pasiboa, ‘aurrera begirako ametsa’ baizik, oraindik gertatu ez denari aurrea hartzen dion printzipio aktiboa. Etorkizuna irekia eta malgua delako ideiarri lotuta dago, ez aldeztu aurretik zehaztua”¹.

Horrela, gutako bakoitzak “itxaroten jarraitu dezake”, esna amesten duenak bezala. Arretaz begiratzen baldin badakigu, jadanik aurrean dugun esnatze berri baten egunsentia sumatu dezakegu. Maistra batek heziketarako duen grinan ikusten dugu hori, ekintzaile baten zintotasunean, prestutasunez administratzen duenaren zuzentasunean, bikote baten leialtasunean, haur baten besarkadan, erizain baten zaintzan, amona baten pazientzian, indarkeriari modu baketsuan aurre egiten dionaren adorean, komunitate baten harreran.

Are gehiago, itxaropenaren berri ematen du gerra guneetako haurren testigantzak, non geroa zaintzeko espazio babestuak aurkitzen dituzten. Hala erakusten dute SavetheChildren erakundearen laguntza psikosozialeko programetan parte hartzen duten neska-mutilek egindako marrazkiek. Arkatz eta kolore artean mediku, idazle edo moda-diseinatzaile bihurtzeko ametsak azaleratzen dira... Elkartzaren diren leku seguru horiek jolasteko, adierazteko eta gatazkaz haragoko etorkizuna irudikatze ingurune bat eskaintzen diete. Lanak 2025eko urriaren 10ean Osasun Mentalaren Munduko Egunean zabaldu ziren, eta gerraren aurrean txikiak duten erresilientziaren lekukotasuna ematen dute.²

Azkenik, baina Eta ez gutxiagorik, mundu osoko milioika pertsonarengan —haur, gazte, heldu eta adinekoengan— aurkitzen dugu itxaropena, gaixotasun larriek jota, bizitzak bidean jarri dien oztopo hori gainditzeko erronkari indarrez, kemenez eta erresistentziaz aurre egiten diotelako. Nolako kemena eta nolako maitasuna eskaintzen diguten pertsona hauek!

Zeinu txiki eta eguneroko hauek gogorarazten digute itxaropena ez dela ilusio bat, benetako indarra baizik, zabaltzen den maitasunaren fruitua eta gizartea urratsez urrats eraldatzeko gai dena.

Denek dute itxaropen egarria, bai gugandik hurbil daudenek, baita urrun daudenek ere (fisikoki, existentzialki edo kulturaliki). Ideia honek geldirik ez geratzera gonbidatzen gaitu, baizik eta aurrera pausu bat ematera, behar dutenei eta bizitzan helburu-zentzua galdu dutenei itxaropena helarazteko. Hurbildu gaitezen arreta keinu batez, elkar hartuz, gure maitasuna fintasunez eta eskuzabaltasunez eramanez. Askok dira horren zain daudenak, eta denengana heltzera deituak gaude.

¹ Ernst Bloch (1885-1977), *Das Prinzip Hoffnung* (1954-1959) - “El principio esperanza” (gaztelaniazko argitalpena).

² <https://www.cittanuova.it/multimedia/i-sogni-dei-bambini-di-gaza-tra-guerra-e-colori>

Henri Boukoulou poeta kongoarrak idatzi bezala: «[...] O, jainkozko itxaropena! Horrahor, haizearen negar-zotin etsian, amodiozko olerkirik ederrenaren lehen esaldiak. Eta bihar... itxaropena da!»³.

³ Ik. AA.VV. Poeti Africani Anti-Apartheid, I vol., Edizioni dell'Arco, Milano, 2003.